

PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KAP.410.002.10.2020

Michał Dworczyk
Minister – Członek Rady Ministrów
Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
al. Ujazdowskie 1/3, 00-583 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/006 Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (dalej KPRM)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Michał Dworczyk, Minister – Członek Rady Ministrów, Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, od 19 grudnia 2017 r. Poprzednio, tj.: od 16 listopada 2015 r. do 18 grudnia 2017 r. funkcję tę pełniła Beata Kempa. (akta kontroli str.12-37)
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zadania i koszty ponoszone z budżetu KPRM związane z obsługą Komitetu i Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego. 2. Realizacja zadań Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego.
Okres objęty kontrolą	Od 2017 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych ¹ oraz dla zdarzeń wcześniejszych o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	Justyna Głowacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/92/2020 i nr KAP/94/2020 z 27 listopada 2020 r. (akta kontroli str.1-2) Wykaz skrótów i skrótowców użytych w wystąpieniu pokontrolnym: Przewodniczący Komitetu – Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Komitet – Komitet do spraw Pożytku Publicznego, Pełnomocnik – Pełnomocnik Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego, Rada – Rada Działalności Pożytku Publicznego, DOB – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM, NIW – Narodowy Instytut Wolności, FIO – Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie ³ , ustawa o NIW – ustawa z dnia 15 września 2017 r. o Narodowym Instytucie Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ⁴ , ufp – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych ⁵ , rozporządzenie z dnia 8 stycznia 2016 r. – rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2016 r. w sprawie ustanowienia Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego ⁶ .

¹ Do dnia 11 stycznia 2021 r.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

³ Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.

⁴ Dz.U. z 2018 r. poz. 1813, ze zm.

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.

⁶ Dz. U. poz. 37.

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności⁷

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność KPRM w badanym zakresie.

UZASADNIENIE OCENY OGÓLNEJ

Wydatki ponoszone z budżetu KPRM związane z obsługą Komitetu i Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego w 93,7% dotyczyły wynagrodzeń pracowników Departamentu wykonujących zadania na rzecz ww. podmiotów. Wśród pozostałych poniesionych kosztów nie stwierdzono wydatków niecelowych lub niegospodarnych.

Pełnomocnik przedkładał Radzie Ministrów sprawozdania ze swojej działalności, a także podejmował działania zgodne z jego kompetencjami.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR I

Zadania i koszty ponoszone z budżetu KPRM związane z obsługą Komitetu i Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Opis stanu faktycznego

1. W okresie objętym kontrolą obsługę Komitetu oraz Przewodniczącego Komitetu jak również obsługę organizacyjno-biurową Rady, zgodnie z przepisami art. 34g ust. 1 i 41 udpp zapewniała KPRM. Ponadto, zgodnie z § 6 rozporządzenia z dnia 8 stycznia 2016 r., KPRM zapewniała Pełnomocnikowi obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową.

Wspomniane wyżej zadania zostały przypisane głównie Departamentowi Społeczeństwa Obywatelskiego w KPRM⁸. Zadania związane z obsługą Przewodniczącego Komitetu realizował również Sekretariat Wiceprezesa Rady Ministrów⁹.

Zastępca Dyrektora DOB - z upoważnienia Dyrektora Generalnego poinformował, że zadania związane z bezpośrednią obsługą posiedzeń Komitetu i Rady oraz obsługą merytoryczną, organizacyjną i kancelaryjno-biurową Przewodniczącego Komitetu, w okresie objętym kontrolą, w największym stopniu realizowane były przez pracowników Wydziału Programowania i Analiz oraz Wydziału Dialogu Obywatelskiego DOB.

2. Budżet KPRM nie był dzielony na poszczególne komórki organizacyjne. Zastępca Dyrektora DOB z upoważnienia Dyrektora Generalnego podał, że Biuro Budżetowo Finansowe KPRM prowadzi ewidencję w podziale na koszty Rady, natomiast dla pozostałych, podmiotów objętych kontrolą NIK, szczegółowa ewidencja księgowa nie była prowadzona.

3. Zastępca Dyrektora DOB – z upoważnienia Dyrektora DOB poinformował, że łączna kwota wydatków, poniesiona z budżetu KPRM, w okresie od 1 stycznia

⁷ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. Dla oceny ogólnej kontrolowanej działalności przyjmuje się formę opisową z uwagi na różne jakościowo i trudne do porównania (pod względem wpływu na ocenę ogólną) zagadnienia będące przedmiotem kontroli.

⁸ Na podstawie: zarządzenia nr 15 Szefa KPRM z dnia 25 października 2016 r. ze zm., zarządzenia nr 2 Szefa KPRM z dnia 12 stycznia 2018 r. ze zm., zarządzenia nr 14 Szefa KPRM z dnia 24 lipca 2018 r. ze zm. i zarządzenia nr 14 Szefa KPRM z dnia 9 listopada 2020 r. w sprawie nadania Regulaminu organizacyjnego Kancelarii Prezesa Rady Ministrów oraz na podstawie wewnętrznych regulaminów organizacyjnych DOB z 14 grudnia 2016 r., 8 grudnia 2017 r., 11 lipca 2018 r. oraz 18 października 2018 r., 15 lutego 2019 r., 24 lutego 2020 r., 29 maja 2020 r.

⁹ Na podstawie wewnętrznych regulaminów organizacyjnych Sekretariatu Wiceprezesa Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 2019 r. i 2 grudnia 2020 r.

2017 r. do 30 listopada 2020 r., związanych z obsługą Komitetu, Przewodniczącego Komitetu, Pełnomocnika i Rady wyniosła 4 103 952,65 zł.

W ramach tej kwoty wyodrębniono wydatki na:

- wynagrodzenia wraz ze składkami ZUS pracodawcy dla 17 pracowników związanych z obsługą Komitetu, Przewodniczącego Komitetu, Pełnomocnika i Rady, w łącznej kwocie 3 844 593,74 zł¹⁰,
- inne wydatki (zespoły)¹¹ w łącznej kwocie 88 278,89 zł¹²,
- organizowanie posiedzeń Rady w łącznej kwocie 36 061,78 zł¹³,
- koszty delegacji członków Rady w łącznej kwocie 135 018,24 zł¹⁴.

Zastępca Dyrektora DOB - z upoważnienia Dyrektora Generalnego - podał, że bezpośrednią obsługą podmiotów objętych kontrolą NIK w największym zakresie zajmowało się 17 pracowników. Do zadań realizowanych przez ww. Departament, również związanych z obsługą Przewodniczącego Komitetu, należały też inne czynności np.: związane z kontrolą i nadzorem Przewodniczącego Komitetu nad organizacjami pożytku publicznego oraz nadzorem nad NIW i obsługą postępowań odwoławczych od decyzji Dyrektora NIW¹⁵. Zastępca Dyrektora DOB wskazał, że szczegółowy zakres obowiązków poszczególnych pracowników wynika z ich opisów stanowisk pracy. Dodał, że nie jest możliwe wyodrębnienie z ogółu wykonywanych przez pracowników zadań tych, które są bezpośrednio związane z obsługą ww. podmiotów, nie jest możliwe tym samym wyodrębnienie wynagrodzenia przysługującego za ich wykonanie.

Ponadto Zastępca Dyrektora wyjaśnił, że w pozycji „inne wydatki (zespoły)” zostały ujęte pozostałe koszty zespołów np. Rady Dialogu z Młodym Pokoleniem, Zespołu ds. wspierania uniwersytetów ludowych, Zespołu ds. promocji uczestnictwa rodzin w życiu publicznym i przeciwdziałania ich dyskryminacji i innych. Podał też, że udział ekspertów w działaniach powoływanych zespołów, jak też ich praca polegająca na przygotowaniu materiałów koncepcyjnych, diagnostycznych i analitycznych były realizowane w formule dobrowolnego zaangażowania i pracy nieodpłatnej.

(dowód: akta kontroli str.3-22, 177-287)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

¹⁰ W tym: w 2017 r. 605 075,97 zł, w 2018 r. 921 235,89 zł, w 2019 r. 1 217 103,63 zł w miesiącach od I do XI 2020 r. 1 101 178,25 zł.

¹¹ Koszty związane z działaniem zespołów obsługiwanych przez DOB, w tym koszty ekspertów z tych zespołów, którzy brali udział w przygotowaniu m.in. analiz. Wydatki te dotyczyły zwrotu kosztów przejazdu oraz podstawowego cateringu.

¹² W tym: w 2017 r. 23 515,54 zł, w 2018 r. 36 328,76 zł, w 2019 r. 19 403,02 zł, w miesiącach od I do XI 2020 r. 9 031,57 zł.

¹³ W tym: w 2018 r. 16 806,00 zł, w 2019 r. 19 255,78 zł.

¹⁴ W tym: w 2017 r. 3 706,84 zł, w 2018 r. 44 537,81 zł, w 2019 r. 60 847,42 zł, w miesiącach od I do XI 2020 r. 25 926,17 zł.

¹⁵ Przewodniczący Komitetu prowadzi dwa rodzaje postępowań w tym zakresie: – administracyjne postępowania odwoławcze realizowane w trybie ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.) w związku z udpp albo uf, i – konkursowe postępowania odwoławcze w trybach określonych uchwałami RM przyjmującymi programy rozwoju społeczeństwa obywatelskiego – w rozumieniu i na podstawie art. 23 ust. 2 ustawy o NIW, współfinansowane ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego działającego na podstawie art. 88a ust. 1 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2094, ze zm.) – w związku z § 9 ust. 7 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego (Dz.U. poz. 2149).

OCENA CZĄSTKOWA

KPRM zapewniła organizacyjne i finansowe warunki związane z obsługą Komitetu i Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego, a także Pełnomocnika Rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego oraz Rady Działalności Pożytku Publicznego.

OBSZAR II

Realizacja zadań przez Pełnomocnika do spraw społeczeństwa obywatelskiego.

Opis stanu faktycznego

1. Pełnomocnik do spraw społeczeństwa obywatelskiego został powołany na podstawie rozporządzenia z dnia 8 stycznia 2016 r. W okresie od 4 października 2016 r. do 3 listopada 2020 r. funkcję Pełnomocnika pełnił Adam Lipiński, Sekretarz Stanu w KPRM. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nowy Pełnomocnik nie został powołany.

Do zadań Pełnomocnika (zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia) należało m.in:

- przygotowanie narodowego programu rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- monitorowanie wdrażania programu,
- koordynowanie i monitorowanie współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych i innych instytucji obywatelskich.

(akta kontroli str.: 3-22, 38-39)

2. Zgodnie z § 2 rozporządzenia z dnia 8 stycznia 2016 r., w okresie objętym kontrolą, Pełnomocnik przedstawił Radzie Ministrów siedem półrocznych sprawozdań ze swojej działalności¹⁶.

Badaniem objęto wszystkie ww. sprawozdania Pełnomocnika przekazane Radzie Ministrów w okresie 2017-2020.

Ustalono, że Pełnomocnik w roku 2017 podejmował m.in. działania legislacyjne i pozalegisłacyjne w zakresie procedowania projektu ustawy o NIW, zapoczątkowane w KPRM w pierwszym kwartale 2016 r. oraz nad projektami rozporządzeń wykonawczych do ustawy o NIW, a także nad projektami zmian w uchwale nr 209/2013 Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 w sprawie przyjęcia Programu Funduszu Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020. W okresie sprawozdawczym 2018-2020 Pełnomocnik nie podejmował działań legislacyjnych jako wnioskodawca w rozumieniu uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin Pracy Rady Ministrów¹⁷. Zgodnie bowiem z art. 34b ust. 1 pkt 3 udp¹⁸ opracowywanie i opiniowanie projektów aktów prawnych w zakresie rozwoju społeczeństwa obywatelskiego należało w tym okresie do zadań Komitetu.

W 2017 r., Pełnomocnik powołał siedem zespołów eksperckich o charakterze pomocniczym i doradczym, w celu skonsultowania z ekspertami sektora pozarządowego założeń rządowego wsparcia rozwoju sektora obywatelskiego. Każdy z tych Zespołów zajmował się jednym z siedmiu niżej wymienionych obszarów tematycznych, tj.:

¹⁶ Sprawozdanie z działalności Pełnomocnika za okres: od 1 stycznia do 30 czerwca 2017 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 28 lipca 2017 r., od 1 lipca do 31 grudnia 2017 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 15 lutego 2018 r., od 1 stycznia do 30 czerwca 2018 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 20 sierpnia 2018 r., od 1 lipca do 31 grudnia 2018 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 15 lutego 2019 r., od 1 stycznia do 30 czerwca 2019 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 31 lipca 2019 r., od 1 lipca do 31 grudnia 2019 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 2 marca 2020 r., od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. zostało przedłożone Radzie Ministrów 7 października 2020 r.

¹⁷ M.P. z 2016 r. poz. 1006, ze zm.

¹⁸ Przepis ten wszedł w życie z dniem 28 października 2017 r.

- 1) Budowa instytucji dialogu obywatelskiego,
- 2) Podstawy prawne społeczeństwa obywatelskiego,
- 3) Reforma systemu horyzontalnego finansowania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego,
- 4) Program rozwoju wolontariatu – Korpus Solidarności,
- 5) Edukacja obywatelska – wspieranie rozwoju uniwersytetów ludowych,
- 6) Promocja uczestnictwa rodzin w życiu publicznym i przeciwdziałanie ich dyskryminacji,
- 7) Wsparcie rozwoju harcerstwa.

Na początku roku 2020 r. zostały zainicjowane prace Zespołu eksperckiego do spraw międzynarodowych domów spotkań. Zespoły te kontynuowały swoje prace w okresie 2017-2020. Wyniki ich prac zostały wykorzystane m.in. do przygotowania: Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Organizacji Harcerskich i Skautowych na lata 2018-2030, projektu Programu Rozwoju Uniwersytetów Ludowych oraz projektu Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2020-2030.

W okresie 2017-2018 patronat honorowy Pełnomocnika uzyskały cztery wydarzenia, tj.: IX edycja programu edukacyjnego „Młody obywatel”¹⁹, IX Forum III Wieku²⁰, Projekt „MamPrawoDoInfo”²¹ i Program „Młodzi w Akcji”²².

Inne zadania/działania podejmowane przez Pełnomocnika to m.in.: uczestnictwo w konferencjach, seminariach, spotkaniach i debatach organizowanych w siedzibie KPRM jak i poza nią, z udziałem przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz z pełnomocnikami wojewodów, nadzór nad wdrażaniem funduszy strukturalnych w ramach Działania 2.16 Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój, a także pełnienie funkcji Współprzewodniczącego Rady V i VI kadencji.

(akta kontroli str.50-176)

3. Zastępca Dyrektora DOB z upoważnienia Dyrektora Generalnego wyjaśnił, że działania podejmowane przez Pełnomocnika w zakresie monitorowania i wdrażania Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego polegały, na przygotowaniu projektu ustawy o NIW i nadzorowaniu jej procesu legislacyjnego oraz współpraca z zespołami eksperckimi przy tworzeniu koncepcji Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. Koncepcja ta została przekazana Komitetowi do Spraw Pożytku Publicznego (Pełnomocnik stał się jego Wiceprzewodniczącym). W dalszej pracy koncepcyjnej Komitet odstąpił od tworzenia narodowej strategii jako jednego uniwersalnego i kompletnego dokumentu. Przyjęta natomiast została koncepcja, by w jego miejsce tworzyć odrębne, programy wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, odpowiadające konkretnym zdiagnozowanym obszarom.

Zastępca Dyrektora DOB wskazał, że przejęcie, od października 2017 r., przez NIW roli Instytucji Zarządzającej Programem FIO²³ (wcześniej rolę tę pełnił minister

¹⁹ Wydarzenie zorganizowane przez Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej, które odbyło się w roku 2017.

²⁰ Wydarzenie zorganizowane przez Ogólnopolską Federację Stowarzyszeń Uniwersytetów Trzeciego Wieku, które odbyło się w okresie 6-9 września 2017 r.

²¹ Wydarzenie zorganizowane przez Fundację Widzialni, które odbyło się w roku 2017.

²² Wydarzenie zorganizowane przez Fundację Centrum Edukacji Obywatelskiej, które odbyło się w okresie sierpień 2017-lipiec 2018.

²³ Na mocy uchwały Rady Ministrów nr 213/2017 z 29 grudnia 2017 r.

właściwy ds. zabezpieczenia społecznego) zostało poprzedzone analizą funkcjonowania Programu przeprowadzoną na polecenie Pełnomocnika i powołany został zespół ekspertów. Efektem ich pracy były propozycje zmian w Programie. Proponowano dokonanie „przeglądu priorytetów 1-4 FIO obejmujących 17 znacznie zróżnicowanych kierunków działań oraz ok. 80 sugerowanych obszarów wsparcia i zastąpienie ich priorytetami i kierunkami, które mają znacznie większy wpływ na rozwój społeczeństwa obywatelskiego, przy tym nie są tylko uzupełnieniem systemu zadań publicznych zleczanych do realizacji przez JST. roli Rolę Przewodniczącego Komitetu Sterującego-Monitorującego pełni Dyrektor NIW. Nadzór nad realizacją Programu sprawuje Przewodniczący Komitetu.

(akta kontroli str.6-11, 50-174, 177-287)

4. Pełnomocnik współpracował z organami administracji rządowej oraz z organizacjami pozarządowymi. Zastępca Dyrektora DOB - z upoważnienia Dyrektora Generalnego - poinformował, że Pełnomocnik występował do wojewodów o powołanie w urzędach wojewódzkich pełnomocników zajmujących się problematyką i kontaktami z III sektorem. Celem jego inicjatywy było ułatwienie kontaktów między strukturami centralnymi a lokalnymi. Zdaniem Dyrektora DOB Pełnomocnik odbył wiele spotkań z pełnomocnikami wojewodów zajmujących się społeczeństwem obywatelskim. Podczas jednego z pierwszych spotkań, (tj. 5 grudnia 2016 r. zaprezentowany został projekt ustawy o NIW. Spotkanie z 29 maja 2019 r. dotyczyło „Realizacji zadań kontrolnych w organizacjach pożytku publicznego powierzonych wojewodom w latach 2018 – 2019”). Pełnomocnik uczestniczył w konferencjach wyjazdowych (np. 6 czerwca 2018 r. w Dolnośląskim Forum Pełnomocników ds. organizacji pozarządowych).

Zastępca Dyrektora DOB poinformował też, że w obszarze koordynowania i monitorowania współpracy organów administracji rządowej i samorządowej z sektorem organizacji pozarządowych i innych instytucji obywatelskich, Pełnomocnik pełniąc jednocześnie rolę Współprzewodniczącego Rady V i VI kadencji, na bieżąco koordynował współpracę na szczeblu administracja rządowa – jednostki samorządu terytorialnego - organizacje pozarządowe (Rada w swej konstrukcji ustawowej składa się z przedstawicieli tych trzech środowisk). Dodał, że Pełnomocnik uczestniczył w pracach Rady związanych z podejmowaniem uchwał w sprawach istotnych dla funkcjonowania społeczeństwa obywatelskiego (np. Uchwała nr 75 z 14 stycznia 2020 r., która wskazuje na konieczność uproszczenia legislacji w sprawach dotyczących organizacji pozarządowych, np. umożliwienia im generowania przychodu czy budowania kapitału na prowadzenie działalności statutowej bez konieczności rejestrowania działalności gospodarczej).

W 2016 r., na podstawie zarządzenia nr 95 Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 lipca 2016 r. został powołany Zespół do spraw programów współpracy organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi, którego przewodniczącym został Pełnomocnik. Celem działania Zespołu była poprawa jakości współpracy ministrów i wojewodów w zakresie opracowywania rocznych lub wieloletnich programów współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zespół analizował stan przygotowania i wdrażania Programów Współpracy Administracji Rządowej z Organizacjami Pozarządowymi w poszczególnych urzędach. Dyskutowano również nad sygnalizowanymi przez organizacje obywatelskie przypadkami naruszania zasad współpracy z organizacjami pozarządowymi przy tworzeniu programów współpracy oraz prezentowano dobre praktyki stosowane w poszczególnych resortach w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Zastępca Dyrektora DOB podał, że w KPRM Pełnomocnik odbywał także spotkania z przedstawicielami organizacji pozarządowych np. W ramach IV Ogólnopolskiej Konferencji Młodzieżowych Rad „Młodzi 4.0. Przyszłość” – Młodzi dla Rzeczypospolitej z dnia 17 kwietnia 2019 r. Pełnomocnik organizował również konferencje i spotkania poza KPRM, np. 8 i 9 października 2019 r. warsztaty dla dyrektorów generalnych ministerstw, urzędów centralnych oraz urzędów wojewódzkich dotyczące współpracy ze społeczeństwem obywatelskim.

(akta kontroli str. 6-11, 50-174, 177-317)

Pełnomocnik angażował się w organizację seminariów i konferencji, zarówno na terenie KPRM, jak i poza nią, na przykład: seminarium Społeczeństwo obywatelskie we współczesnej Polsce – realizacja idei pożytku publicznego; Potencjał, szanse rozwojowe i zagrożenia z 7 listopada 2017 r. poświęcone realizacji idei pożytku publicznego w kontekście dynamiki rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce. W konferencjach tych na zaproszenie Pełnomocnika brali udział przedstawiciele samorządów i organizacji pozarządowych.

Zastępca Dyrektora DOB podał, że Pełnomocnik odbył wiele spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych, podczas których mogły one zaprezentować swoje postulaty. Pełnomocnik przekazywał je, zgodnie z kompetencją, odpowiednim organom (np. 28 listopada 2018 roku Pełnomocnik odwiedził w Jarosławiu Centrum Wspomagania Rozwoju Małego Dziecka).

(akta kontroli str. 6-11, 50-174, 177-287)

5. W odniesieniu do zleczanych przez Pełnomocnika badań i ekspertyz Zastępca Dyrektora DOB - z upoważnienia Dyrektora Generalnego - wyjaśnił, że wszystkie ekspertyzy, diagnozy i badania realizowane były przez DOB ze wsparciem ekspertów z powoływanych zespołów. Materiał z tych ekspertyz i analiz wykorzystany był m.in. w tworzeniu Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego, czy też dokumentów legislacyjnych, jak ustawa o NIW, czy jako komponenty diagnostyczne programów wspierania społeczeństwa obywatelskiego.

(akta kontroli str. 6-11, 50-174, 177-317)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia działa podejmowane przez Pełnomocnika rządu do spraw społeczeństwa obywatelskiego. Pełnomocnik korzystał z uprawnień i kompetencji podejmując m.in. inicjatywy na rzecz przygotowania Narodowego Programu Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego oraz koordynowania i monitorowania współpracy organów administracji rządowej z sektorem organizacji pozarządowych i innych instytucji obywatelskich.

IV. Wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag oraz wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Warszawa,   stycznia 2021 r.

Prezes
Najwyższa Izba Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis